СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ с. НОВО СЕЛО
с. Ново село, общ. Ново село, обл. Видин, ул.”Никола Петков”24, e-mail:info500901@edu.mon,bg

УТВЪРЖДАВАМ

Irena Georgieva Cvetkova
Digitally signed by Irena Georgieva Cvetkova
Date: 2026.09.28 12:10:47 +03'00'

ИРЕНА ЦВЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА СУ „Св.св. Кирил и Методий“, с. Ново село,
със заповед №РД– 37/15.09.2026 година

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

в Средно училище „Свети свети Кирил и Методий” с. Ново село

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село е разработен от директора на училището, комисия от педагогически специалисти и е съгласуван с ОС /Обществения съвет/ към училището на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от ЗПУО /Закона за предучилищно и училищно образование/ при спазване на реда и условията за приемането му и Правилника за дейността на училището.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците.Чест и морален дълг е да спазва принципите на професионалната етика за укрепване на престижа и доверието на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село.
3. Детството е изключително важен период от живота на човека. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
4. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето. Всяко дете и семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
5. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
6. На всяко дете е гарантирано правото на:

• свобода на изразяване на мнение;
• свобода на мисълта, съвестта и религия;
• формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Като образователна институция училището е има за цел да предоставя на своите ученици високо качество на обучението в условията на оптимална , развиваща се среда.

Определящ фактор за постигане на тази цел е формирането на активна, обединена училищна общност, споделяща единни принципи и ценности. Приемането на идеята за общност се налага като основен принцип в дейността на училището.

НОРМАТИВНА ОСНОВА:
Конвенцията на ООН за правата на детето;
Европейската харта за правата на човека;
Конституция на РБ;
Закон за защита правата на детето;
Закон за защита правата на човека;
Закон за предучилищното и училищно образование;
Стандарт за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ I
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедагогически персонал са партньори с общи права и отговорности.
Чл.2. Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.
Чл.3. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своята компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.
Чл. 4. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство, лоялност ,справедливост и свобода.

РАЗДЕЛ II
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 5. Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен. Изпълнява служебните си задължения при строго спазване на законодателството на Република България, като съдейства за провеждането на държавната политика в образованието на принципите на правовата държава.
(1) Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременно ниво на знания, умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.
(2) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.
(3) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(4) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.
(5) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците. Предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието към СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село.
(6) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.
(7) Педагогическият специалист е безпристрастен. Защитава по най-добър начин интересите на детето. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.
(8) Изпитванията и оценяването на учениците не е санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка.
• Оценяват се знанията, а не поведението.
• Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия.
• Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.
(9) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.
(10) Опазва личната информация за възпитаниците си и техните семейства и я ползва само и единствено в техен интерес, във връзка и по повод за изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.
(11) Педагогическият специалист утвърждава своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:
-не допуска публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си;
• проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допуска злоупотреба с доверието на семейството;
• като публична личност педагогическият специалист съблюдава обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.
(12) Професионалното и личното поведение на учителите е несъвместимо с корупционни прояви от всякакъв формат.
(13) Педагогическите специалисти имат следните отговорности към обществото:
-да работят за издигане авторитета на училището и не допускат действия, уронващи на професията;
-да опазват данни и лична информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при изпълнение на служебните им задължения;
(14) Учителите са задължени да уважават служебната йерархия ,да спазват актовете и заповедите на висшестоящите органи. Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.
(15) Към колегите си педагогическите специалисти трябва;
-да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност, и да дават пример за това с поведението си;
-да обменят информация и ресурси, които се отнасят към благополучието и закрилата на правата на детето;
-да не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностни качества на колегите си;

-да не превишават правата си;
-да поддържат добър външен вид и лична хигиена, които не уронват престижа на училището и служат за пример на учениците;
-да работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, както и авторитета на СУ“Св.св.Кирил и Методий“,с.Ново село.
-да уважават мнението на колегите си от училището и да се съобразяват с правото им на личен живот;
-да търсят съдействието на непосредствения си ръководител при противоречия между колеги, които не могат да бъдат разрешени от самите тях или комисията по Етика в училището.

РАЗДЕЛ III
УЧЕНИЦИ
ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 6. В поведението си учениците се ръководят от максимата: „Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“.
Чл. 7. Ученикът защитата своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.
Чл. 8. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификицаии, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.
Чл. 9. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.
Чл. 10. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионална задължения като:
• се подготвя и участва активно в учебните часове;
• се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
• оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.
Чл. 11. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в УО.

МОРАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА УЧЕНИКА

Чл. 12. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.
Чл. 13. Личната отговорност на ученика означава:
(1) Етика в общуването с останалите членове на училищната общност;
(2)Разрешаване на възникнали конфликти по мирен начин и с помощ от възрастен;
(3)Приемане на различията; Толерантност.
(4)Осъзнаване на необходимостта да се правят добрини и да се участва в благотворителност;
(5)Проява на уважение към всички;
Чл. 14. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, които се гарантират от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения с всички от УО.

Чл. 15. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:
• Общите интереси и предпочитания;
• Участия в различни форми на общуване в училищната общност и извън нея– проекти, мероприятия, забавления;
• Взаимопомощ и проява на разбиране, съчувствие приятелски съвет;
• Помощ и защита в конфликтни ситуации, търсене на подкрепа и помощ от възрастни.
Чл.16 Учениците са длъжни да идват в училище в приличен външноншен вид, да пазят училищното имущество, чистотата и опазване на околната среда.
Чл.17 Учениците спазват строги правила за безопасно поведение в интернет като:
Не снимат и не публикуват клипове с обидно съдържание за учители, ученици и родители.
Не публикуват информация, която не отговаря на истината и има подвеждащ характер.
Не влизат в съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес.
Не участват в комуникации с непознати лица, да не се срещат с тях и да уведомяват незабавно родителите си.
Чл.18 За нарушаване на нормите учениците носят отговорност, съгласно правилника за дейността на училището.
Чл.19 За нарушаване на правата им учениците имат право да подават устни писмени сигнали.

РАЗДЕЛ IV
ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 20. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.Те са длъжни да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие.
Чл. 21. Родителите имат задължението да полагат грижи за доброто образование на своето дете, да познават постиженията и проблемите му и да оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване, да се съобразяват с индивидуалните потребности и желания на детето.
Чл. 22. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти, интересуват се от мнението на учителите и се съобразяват с тях.
Чл. 23. Родителите възпитават децата чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие. Упражняват контрол и налагат своя авторитет без насилие, като зачитат децата и спазват основните им права.
Чл. 24. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.
Чл. 25. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село.
Чл.26 Родителите нямат право да разрешават каквито ида било проблеми с чуждо дете без присъствието на родителя му. Саморазправата е абсолютно недопустима.

РАЗДЕЛ V
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 27 Учителите и служителите в СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.28. Учителите и служителите в СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрила правата на детето.

Чл. 29. Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проявяват нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ VI
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 30 Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село предоставят висококачествени програми и услуги. Няма се предлагат услуги, за които няма необходимата компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 31 Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село създават сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, образование, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 32 Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село подобряват сътрудничеството между организациите, както и на интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 33. Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село съдействат за повишаване степента на разбиране на децата и на техните нужди от обществото.

Чл. 34. Учителите и служителите в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село работят за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 35. Учителите и служителите в СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които ги нарушават.

РАЗДЕЛ VII
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ

Чл. 36. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии, поемат само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

РАЗДЕЛ VIII
КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 37. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали казуси в СУ ”Св. св. Кирил и Методий” с. Ново село е създадена Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от две години.
(3) Те трябва да имат най-малко 5 години трудов стаж в училището. Могат да бъдат преизбирани за още две.
(4) Комисията е постоянно действаща и се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.
Чл. 37. (1) Комисията по етика има за цел да защитава правата на УО и да допринася за установяването на професионални стандарти и издигане авторитета на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село;
(2) Да създаде практика за саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;
(3) Да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др. членове на УО;
(4) Да подпомага служителите за прилагане на етичните правила и норми.
Чл. 38. Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава тълкувания по него.
Чл. 39.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едномесечен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което директорът взима решение най-късно в едномесечен срок от постъпването им.
(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.
Чл. 40. (1) Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и мотивира нарушителят към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.
(2)Санкциите :
Писмено уведомяване на представителя на УО и даване публичност на случая;
Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.
Информиране на Обществения съвет.
(3)Непроизнасянето в срок от един месец от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.
Чл. 41. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред ПС на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село.

РАЗДЕЛ IX
МЕХАНИЗМИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Прилагането на Етичния кодекс изисква съвместни усилия от всички членове на училищната общност.Използването на правилни механизми при прилагането на Етичния кодекс е важен принцип в работата на СУ“Св.св.Кирил и Методий“.
Чл.42. Депозиране на сигнал за нарушения на Етичния кодекс;
1.Когато постъпи сигнал, Комисия разглежда цялата информация и взема решение дали ще бъде разглеждано оплакването.
2.Сигналът съдържащ данни за лицето, което подава оплакването- три имена , позиция, телефон и данни на служителя, който енарушил Кодекса, както и кратко описание на действието/бездействието/ по възможност с доказателства.
3.На първото си заседание, Комисията по етика взема решение дали оплакването отговаря на изискванията, предвидени в настоящият Кодекс и дали да започне разследване.
4.Ако комисията установи, че оплакването няма основание и не отговаря на Кодекса, тя изпраща писмо на лицето да отстран инередностите, като определя срок.Оставя оплакването без разглеждане.
5. Ако комисията установи, че оплакването има основание, следва да извърши разследване и да даде становище.

Чл.43.Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:
1.Комисията връчва писмо на лицето, посочено като нарушител на ЕК, в което го запознава с постъпилото оплакване и го кани в 7 дневен срок да предостави писмен отговор с доказателства към него.
2.В случай, че лицето признае, че е нарушило ЕК, се изготвя предложение с мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.
3. В случай, че лицето отхвърли обвинението, се насрочва заседание на КЕ за изслушване на двете страни ивземане на окончателно решение.
4. Когато Комисията по етика установи, че има нарушение на Етичния кодекс, породени от недоразумения, временен афект, непредумишлени действия, тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията помежду си и да постигнат удоволетворение с цел приключване на случая.Комисията изготвя становище и уведомява писмено директора.
5.Когато Комисията констанира груби нарушения на ЕК и/или отказ на страните да се споразумеят с цел приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на следващи мерки по него. В Становището се посочват нарушенията на ЕК, проведената работа на Комисията и резултаттите от нея.
Чл.44. Директорът след получаване на становището на Комисията по етика се запознава със случая, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:
Да поиска от служителя да отстран инарушението
Да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение
Да наложи на служител дисциплинарно наказание по КТ
Чл.45.В своята работа Комисията по етика спазва следния регламент:
1. Подаването на сигнала става в деловодството на училището и 1 дневен срок се предава на комисията.
2. Желателно е всеки сигнал да е придружен с доказателства, ако липсват Комисията може да ги изисква.
3. Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали.
4.След получаване на сигнал, в седем дневен срок председателя на Комисията свиква заседание.
5.На първото заседание се взема решение дали ще се предприема разследване.
6.Ако комисията установи, че оплакването е основателно в 3 дневен срок се връчва писмо на лицето ,посочено за нарушител на ЕК.
7.Ако не бъдат отстранени нередностите по случая, Комисията го оставя без разглеждане.
8.Ако КЕ установи, че оплакването е основателно, тя започва разследване и в 3 дневен срок от първото заседание връчва писмо на лицето, посочено като нарушител на ЕК.
9.В писмото си Комисията запознава лицето с постъпилото оплакване като прилага копие от негои го поканва в срок от 7 дни от връчването на писмото да представи писмен отговор с доказателства, на които се позовава.
10.Комисията по етика излиза със свое становище по всеки получен сигнал в 14 дневен срок след датата на всяко последно заседание.
11.Когато директорът на училището насочва получен към него сигнал за разглеждане от Комисията по етика, той връчва копие от него с придружително писмо до председателя Комисията.
12.За всяко свое заседание, Комисията води протокол.Заседанията са редовни и се провеждат ако присъстват всички членове.
13. На първото заседание, Комисията избира секретар на ротационен принцип, който води протоколите от заседанията.
14.Цялата документация на комисията се съхранява от нейния председател.

15.Комисията подържа протоколна книга, входяща книга за регистриране на сигнали, изходяща книга за регистриране на кореспонденцията и класьор с издадени становища.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата за поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите и членовете на УО, контролират се от Комисията по етика.
2. Спазването на етичните правила за поведение са гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно ЗПУО и КТ
3. Чрез спазването на правилата за поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на СУ ”Св.св. Кирил и Методий” с. Ново село.
4. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.
5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, приет е от Педагогическия съвет на 15.09.2026г.